

BORSSZEM JANKÓ

Visontai Kovács László.

Ő a nagyságos házmester, a méltóságos portás a kit euphemisticre „háznagynak“ hívják. Pedig lelkem ucsese csak az ország házmestere. Hanem hát olyan a világ! Az olympuson Hébének és Ganymedesnek nevezik, az udvaron főpohárnoknak, a korcsmában pinczérnek; pedig a hivatal ugyanaz mindenik esetben, s Están bátyánk kész rá megesküdni és Sanyi hűtöt tenni rá, hogy az ember legjobban látja el maga ezt a hivatalát, már mint a pohárnokit és nem a házmesterit.

Különben az ország házmesterének jelvénye nem a vörös orr és a kulcs, hanem a fringia, melynek nemes föladata, hogy hüvelyébe rozsdásodjék. No, ez nem is marad teljesítetlen. Mióta hivatalban van, egyetlen egyszer érezte szükségét, hogy friss levegőt szívjon: az agyonbeszélés korszakában. Bicskának nézte magát, s valamintégesképen minden becsületes bicska a jóféle vallató tikhegyi lőrétől kinyílik a zsebedben, azonságosképen fogta el a vajadás a háznagyi kardot a baloldali agyonszónoklási tivornyán.

A tivornyáról kerülünk egy helyreigazításra. A Deákpárt bucsubanketjén Szilávy József megtoasztotta Zsedényit, a mért Kovács Lászlót kifelejtette a díkezióból, midőn köszönetet mondott a ház tisztjeinek; pedig ennél több udvariasságot sem követelt el veterán förtenczerünk. Ő a tiszteket megdickéjozta „mivel a szokás úgy hozza magával.“ Kovács Laczi megdickéjozását a tisztelet hozta volna magával, azért maradt el.

Ő különben jelenleg mint követjelölt Hevesben heveskedik, a miért a hevesi bópárt nagyon meg van rettenve, úgy hogy a központi választmányba egy jobboldalit sem választott be; de ki fogná csodálni? — Sanyi bátyánk csodákat tud beszélni a visontai erejéről, melytől ő maga csak azért nem fél, mert az egri sem kutya. De a többi hevesi, a ki hatvankodni mer, nem került még olyan pörölyre, sem olyan kalapács alá, a milyenek ez a Kovács lapítja bocskortalppá elenségeit.

B. J.

Panasz.

Dohánykiállítás vagyon
S a Köztelek kinyílt.
Sokan sovárogiák nagyon
A Köz-Teleki-díjt.

Gróf Lónyay — pokol, ne vess! —
Aranyérmet kapott,
Bár példa-csutora keves
Lehet, mit ő szopott

S kinek pelpája folytonos
Hő honfitűzben fül,
Ahoz, mert szélbal, aranyos
Érem dehogy röpül!

CSODABOGÁR.

Érdemes Városi tanács Különösen tisztelt urak,
Hiányosság képző esmérteink és járanlagos meg vizsgálatonk, a meg történt hiányért, eléglendék vagyunk, hogy az érdemes tanács által melyeken — a jog alapul igazoltassék, és a növekedő hiányosságok ne hogy miveltessenek elkerülhetetlen szükség elől adunk. t. i. Született K. Anna. F. G. neje ki 834 évben majus havazatiban el hunt, anak osztalbo esendő Jussa mely édes Szüleinktől K. G. és S. M. reá háramlot mint egy ezer 19150 fban annak hivtelen Férfének kormánya alatt létez, holott ennek származatira F. N. gyermekeire reájok nézendő ősi Juss valami hanyatlást ne szenvedjen az Érdemes tanács színe eleibe terjeszük, mert ugyis minekutána az idecsatolt 12. alatt kivilágosodik, hogy a juss a szerzeményből, attyok altol úgy is nagy csorbulást szenvedet, mire nézve még azon egy ház, mely szolma tetőre födetetett, egy órában történhető tüzi veszedelem altol könnyen elpusztulhatna, és úgy a szenvedő Juss, gyermekekre nézve némi károkat okozna.

Mire nézve a mi a gondolataink körül ösztönzi, azal örömtől utánozzuk is az Érdemes tanácsot egyszer is mind alázatal kérjük hogy attyok gondviselése allul elvitetnék és az a gyám atyai kormány allá rendeltetnék, mivel a mi célunk érintése is az, és minden hajlamunk, hogy a legszemesb vigyázat mellet a meg történhető hiányért ályam atyát választani óhajtvá kívánnánk a kik is minden iparaink mellet ezeknek be telyesítéséért a midőn ujonnan alázattal esdeklenőnk, és bizton hiszük mely tiszteletünk mellet maradáink az Érdemes tanácsnak kegyesége.

alázatos szolgálai

Dec. 15-ik 1814
Az Boldogult A. vérségei.

N. N.

A bolygó zsidó

ismét megkezdte földönfutásait a kerületekben.

MAGNUM CONSILIUM ACHIVORUM.

FRAGMENTUM LIBRI TERTII VIRGILII NASONIS

„ACHILLEADOS“

EPOPOEAE NUPER DETECTAE PER DR.-EM OMNIUM INIURIARUM

JOANNUNCULUM PIPERCULUM.

....., vaccina in utca

5. Marczonibus arcis (quemcunque lopasse putares)
Oesszejoevere omnes catonae daliaequae Achivi.
Sed nec quisque unam meruit savam ejtere, nec ut
Quérdat somsedum, nec ut quéridenti respondat.
Haud halláre pipas sivarosque et quem quiquoe-
pentem
10. Lehetuit, tantum tartare silentium omnes,
Qui multas iamiam sarvas hibas elquoeverunt,
Quas in consilium veniunt nunc helyrehozuri.

Et primus foelemelquedit sosovanyus Achilleus,
Válluis ex magasis quitolens nyacum et sosovanyum,

15. Et hadarans in aere cum quezibus sosovanyis,
„Ne quis cuccantare merat, figyelentium inquit
Esto!“ Et nunc omnes tatuís saís figyelebant,
Quid sit mondurus gestinus Achilles; at ille:
„Per varios casus, post tot discrimina rerum
20. Attamen élimus etsi cutyaliter elcibalati.
Vilhelmus Totius Rufus nos terque quaterque
In hatas iruit atrox haragum suum; item
Quercapolibus, et item Sclavius Iosephus,
Ut hatas nostras et adhuc maculaturas
25. Esse videtur.“ — Quae hallantes Achivi sohajtunt
Et hic et ille et conplures cobacum vacararunt.

Ille autem sic folytatuit: „Sed quae nihil essent,
Et feledi lehetent, nam hozzásoctati sumus,
Ut hatae nostrae et cobaca tali modo verentur;
30. Sunt autem dologes quaserentes, valde somorri,
Quos partem nostram haud posse tulélere vélo,
Si nolitis abhinc melius tartare fegyelmum.
Nam sunt inter vos, sunt — sed neminem ne-
vezébo —

Sunt quos megsallit satanas függetleniensis,

35. Instigatque illos, ut se tartent viselentque
Ocosiores, quam ego sum, oh laesa maiestas!
Quam ego sum!“ Jacitque suis semoeldoequi-
buscum.

- „Jam pridem Pronius — sic porro beséluit ille —
Oldavit querecum; quem tunc baro Fredericus
40. Quoevetuit, et hunc Julius Niger et Carolingus.
Et iam semlélo ingadosare Ivancam Ulixen,
Inter partes qui semper sine fine bolyongat,
Et sequetum latit, feherum quae latuit ante,
Et habosat, hesitat, atque uno vultque nolitque.
45. Féleo valde nec illum quoque deserere quedvus
Noc capiat, et hinc elhordat scythicus urdung!“

- Talia hallantes catonae daliaequae achivi
Omnes megfélemlere. — Tunc Tyrtaeus Iambor
Celeriter quezdit hadarare unum miatyancum,
50. Et Calchas Vucovix quezdit hajlongere, Ajaxque
Quorgatuit ventrem: furibundus Dobsamadura,
Féluit et Ghycius Nestor, et caetera graeca,
Atque decoctis cum semibus busulantque nyoe-
guntque.

- Varadius solus attamen hebegens Papatroclus
55. „Heu no-no-nos, boldogtalanos, mi-miserrumos
inquit,
Qui tu-tuum haragum magnum ta-talem quihi-
vamus:
Oh pa-pa-parce, ne-nec su-su-sujtas nos di-di-dive!“
Et gestinus nuncce bocsanatum intuit illi,
Per quod hic nequibatorodens sic porro locutus:
60. „Magnus es, praeclarus es, atque hiresque;
ocosque

- Quisque majorem se esse velaret, sit anathema,
Quisque se esse magis praeclarum, sit anathema,
Quis se velaret hiresiorem, sit anathema,
Quisque velaret ocosiorem, sit anathema!“
65. Nunc iterum foelemelquedit sosovanyus Achilleus,
Válluis ex magasis kitolit nyacum et sosovanyum,
Atque quiterjestebat et manus sosovanyos,
Et semo cum balogo (dextrum scilicet lehunye-
bat)
Vaguit ad omnes, omnesque vetere queresum
70. Atque omnes, omnes, omnes et omnium omnes
Valde decoctis cum semibus busulantque nyoe-
guntque,
In marcum nevetens solus sosovanyus Achilleus.

Baján.

Szeretett választók!

Ha már nem választanak balpártit, legalább ne választanak reformpártit. Inkább deákistát! Utálok ezeket a reformpártiakat, kik odahagyták régi zászlójukat. Mert jól tudom én, milyen madár az, ki a pártját odahagyja!

CLERICALIA.

Mi különbség van egy kanonok és Viola között?

A kanonok előbb fekete, aztán lesz vörös. Viola előbb volt vörös (internacionalista) aztán lett fekete (klerikalis) agitátor.

*

Rómából.

Midőn f. h. 13-án négyszáz emberből álló küldöttséget fogadott a pápa, a szent atyára egyszerre ráért az áldás. Hiába kapkodott átok után és minden bizonynyal roszul jár, ha a döntő pillanatban anathemája vissza nem tér. Még mielőtt a nap leátkozott, a vatikán ablakában jelent meg barátságos mosollyal, melyben istennyilatkozott.

*

Szerény kérdés.

Ha minden eretnek, kit a szent inquisitio máglyán elégetett, előbb 1000 forinttal biztosította volna magát tűzkár ellen: mennyi pénze volna ma a Vatikánnak?

*

(A „Magyar Államból.”)

... a szemtelen szabadkőművesek lapjaikban a következőkkel dicsekednek: „Egy ember most bizonyos idő alatt jóval több pamutfonalat bir feldolgozni, mint ezelőtt négyszáz évvel, 1769-ben. Egy nő egy nap alatt két annyi csipkét készít mint száz nő száz év előtt. A cukor-tisztításra most épen annyi nap szükséges mint a mennyi hónap ezelőtt harmincz évvel, stb.” Mily siralmas számítások-ámitások ezek! Csak fölületesen hasonlítsuk egybe ezekkel a mi tabelláinkat:

Torquemada 400 évvel ezelőtt több eretneket égetett el egy nap, mint a mennyit a szent atya egész héten át bir excommunicálni; 1484-ben Németországban több ártatlan került a kinczó padra, mint a mennyi ma a templomokat kerüli; a XIII. században több koldus-rend támadt, mint a mennyi rend-koldus Festetich és Wenckheim ministersége alatt. Így hanyatlik folyvást az emberiség!

Programm-nóták.

Csokoládé, limonádé
Barchesz, tejfel, turó, kávé,
Kuglóf, delkli, sajt, cigáré —
Győzelem a Jokkaj párté.

Ej haj!
Ki leólam chászdzaj,
Elljen Mojse Jokkaj!

Hirdesse mind a négy évszak,
Hallja d él-k el et nyug-észak:
Diadalmas bor a nészach,
Maczesz, rétach, vaj sel pészach!

Ej haj!
Ki leólam chászdzaj,
Elljen Mojse Jokkaj!

Vége van, elmúlt a gólesz,
Jokkaj Mózes is zsidó lesz,
K örnyülmetszés neki jó lesz —
Jó a delkli, jó a bólesz!

Ej, haj!
Ki leólam chászdzaj,
Elljen Mojse Jokkaj!

Jokkaj More, Jokkaj More,
Légy se vidám tor e!
A zsidó, hogy in corpore
Ne kiáltás: „ficz gepore!”

Kelj fel,
Nem kell nekünk tejfel,
Gehen sie zum Tajfel!

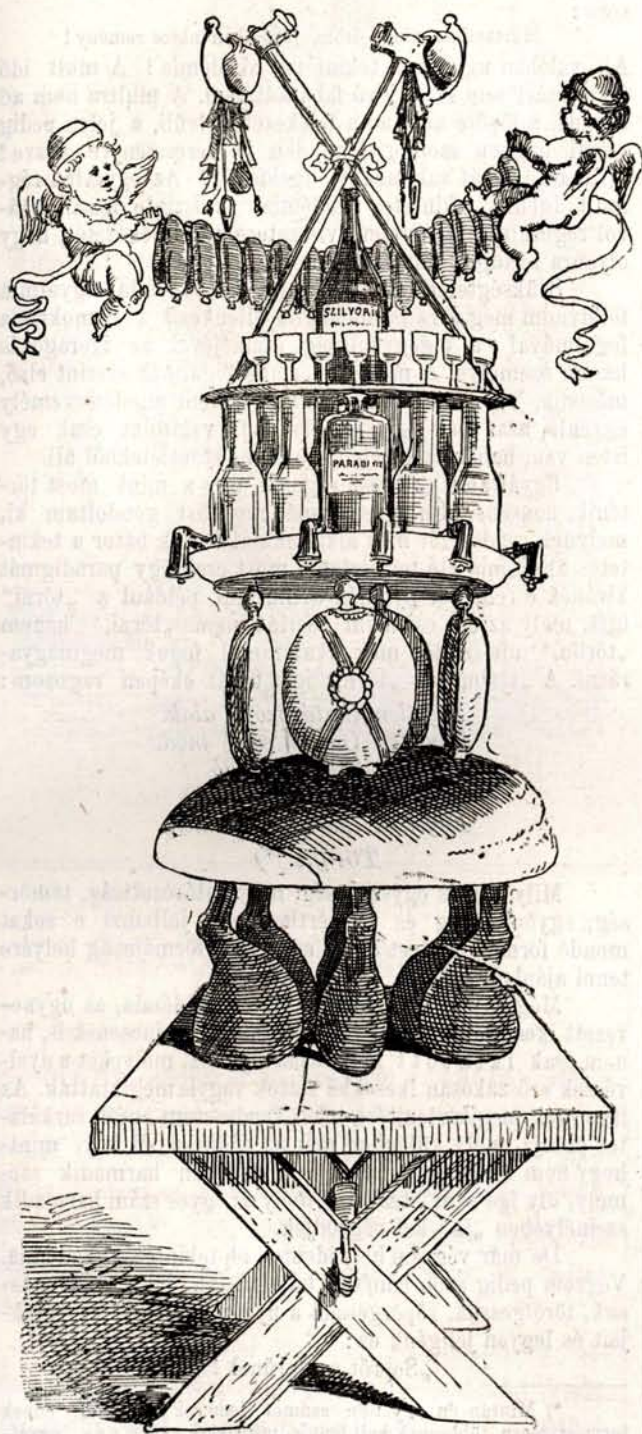
És ha Jokkajból zsidó lett,
És megették mind a bólet,
És elfogyott mind a sólet —
Elhozzatjuk Kerkapólet.

Fucs vaj,
Kerkapóresz, aj vaj!
Megbukott a Jokkaj!

Jókai a Terézvárosban.

Programm-nóták.

Ha nincs széna, jó a szóma,
Ha nincs füge, jó az óma,
Azért Fügeden Ómási
Fogát Deákpártra vási:
„Népek!
Viselem a képed!
Szeretlek én téged!”

„Érted élni, enni, inni,
A mit óhajtsz, mind kivinni,
Megkivánni a javadat,
Urrá tenni szent magadat,
Ez ám,
Pajtikám, komácskám
Ez a helös program!”

Nem puskával, nem is késsel:
Virasztással, böjtöléssel
Akartak rajtunk kifogni,
Vélvén így fogunk kifogni
Érvbül.
De így a hon bédül,
Soha föl nem épül.

Hadd kotyogjon a csutora!
Annak dosztig leszen bora,
Szűz Óhánya, jó sódora,
S vál g meg nem szakad tora
Ki szeret,
Ki éngöm el nem feled
És szorít nekem helyet.

A ki igaz dém kráta
Ómásinak jó barátja.
Lopótökből a ki bort szí —
Nem kell annak uri Orczy,
Hozzár!
Czoki magyar kormány!
Ez a igaz program!

Ómási Fügeden.

Uj „Kis Tükör.”

Híres vármegye lett belőled egyszerre Nógrád
Bal és jobbparti szomjas kortes had orra lóg rád.
Az urak egymás közt alkut kötöttek,
Makkot a makknak, tököt a töknek,
Egyet Ágostnak,
Különbben feketére mosnak,
Egyet ennek, egyet amannak,
Mindössze hatan vannak,
Négye jobb, kettő balparti,
A másik dolgába magát egyik sem árti,
Erre való a váltó, a piz,
Anélkül egyik se hisz —
Hanem így, kiki a gatyát akár meg se kösse — —
— Jó hogy a megye nem Krisztus köntösse!

Riedl Szende eszméi a magyar nyelvtan tökéletesítéséről.

Tekintetes akadémia!

Méla honfibu és nyelvestyéní agyboru ül lelkemen, valahányszor a magyar nyelvtanon, édes anyanyelvünk e hamisított corpus jurisán végignézek, különösen pedig, ha az ígére téved szemem, melynek tana a képtelenség netovábbja előttem.

Pedig az ige a nyelv legfontosabb része, mert az ige az, a mi hussá válik, a hus pedig nélkülözhetlen táplálék, tekintetes akadémia.

Oh, tekintetes akadémia! mily végzeteljes határtalan szerencsétlenség és megaláztatás a magyar névre az, hogy a magyar ígének határozott és határozatlan alakja van. Ah, miért nincs a nyelvtanban egyedül csak határozati párt! A határozatlanság és ezzel járó ingatagság akkor nem ölné meg a magyar lélek tettképségét. Töröljük, oh töröljük el, tekintetes akadémia, a határozatlan igealakot!

És ah, a mód! Nem lehet módjában e kis nemzetnek ennyi töménytelen mód! Miből tartjuk fenn, az isten szerelméért? Igaz, hogy a magyar nyelv kiválólag parlamenti nyelv, de érdemes-e, hogy egy pár bizottsági előadó jelentéseinek kedvéért külön jelentő módot concedáljunk a magyar ígének? És hazafiasan eselekszünk-e, midőn a polgári szabadság némiképen való élvezhetésének korszakában a haza első tudományos testülete maga tanítja meg a haza ellenségeit a magyar ige kötmódjára? Oh, tekintetes akadémia, a magyar ígét nem szabad többé megkötni! A magyar szó maradjon szabad! Töröljük el a kötmódot! Minek továbbá, oh tekintetes akadémia, a magyar nyelvben az óhajító mód? Hát örökkön örökké csak pia desiderian tengődjék ez a szerencsétlen árva nemzet? Ne óhajtsunk többé, uraim, hanem tegyünk, mindenképp előtte tegyenek (róla) azok, a kiknek módjában áll az óhajító mód eltörlése.

Oh tekintetes akadémia, valamennyi igemód közül csak egyetlenegy ajánlanék én megtartatni és véglegesen szentesíttetni, és pedig azt, mely a magyar nemzet büszkeségével és természetes fölényével egyedül fér meg:

a parancsoló módot! A magyar ige, tekintetes akadémia, csak arra való, hogy parancsoljon!

És mit szóljak az igeidőkről? Ah, mennyire illik ezekre a koszorus költő e halhatatlan fájdalmat lehelő sora:

Multamban nincs öröm, jövőmben nincs remény!

Ah, valóban úgy van, tekintetes akadémia! A mult idő fakrajzárt sem ér, a jövő fabatkát sem. A multa nem ad a zsidó, a jövőre nem ad a felekezeten kívüli, a jelen pedig vajmi nagyon szomorító minden jó keresztényre nézve! Mi marad tehát valamennyi igeidőből? Az egyetlen régmúlt. Igenis, tekintetes akadémia, az őszinte hazafi a távol régmúltba kénytelen visszaterelni emlékezetét, hogy olyanra akadjon, minek örülhet.

Szükségtelen tán a tekintetes akadémia figyelmét föl hívnom még arra is, mennyire ellenkezik a demokratia fogalmával s a jogegyenlőség eszméjével az igeragozás három személye. A modern socialis fogalmak szerint első, második, harmadik személy nincs, hanem minden személy egyenlő, azaz csak egy személy van, valamint csak egy isten van, habár ez atyából, fiúból és szentlélekből áll.

Egyáltalán az egész ragozás, úgy a mint most történik, nonsens. Én egészen más ragozást gondoltam ki, melynek rendszerét más alkalommal leszek bátor a tekintetes akadémia elé terjeszteni; most csak egy paradigmát kívánok e rendszer nyomán bemutatni, például a „törni” ígét, mely az én eszmém szerint nem „törni,” hanem „törbu,” mit szintén más alkalommal fogok megmagyarázni. A „törbu” = „törni” ígét tehát eképen ragozom:

Egyetlen (határozott) alak.

Egyetlen (parancsoló) mód.

Egyetlen (régmúlt) idő.

Egyetlen (többes) szám.)*

Egyetlen (hármás) személy.

*Törjcs.**)*

Mily nemes egyszerűség, mily határozottság, tömörség, egyöntetűség és félreérthetlenség jellemzi e sokat mondó formát, melyet én az eddigi sokformájúság helyére tenni ajánlok.

Még egy szót végül, tekintetes akadémia, az ugynevezett ikes ígekről. Ikes ígék tulajdonkép nincsenek is, hanem csak i k t a t o t t ígék, azaz olyanok, melyeket a nyelvészek erőszakosan ikessékké tettek vagyis megiktattak. Az ikes ígék megiktelenítése tehát rendszerem egyik sarkalatos pontja, mely különben már az eddigiekből foly, mint-hogy nem lévén egyes szám és nem lévén harmadik személy, oly ige sem létezhetik, mely az egyes szám harmadik személyében „ik”-kel végződjék.

De már végzem beszédemet, oh tekintetes akadémia. Végzem pedig azon ismételt buzditással, hogy tisztogassuk, törölgezzük, söpörgezzük a nyelvet, dobjuk ki salakjait és legyen jeligenk ez:

„Seprőt a seprűnek!”

*) Miután én egyetlen számot ismerek csak el, ennek természetesen többesnek kell lennie, minthogy az egyes „egyetlen” az egyetlen nem lehetne. Riedl.

**) E képzést szintén leszek bátor indokolni. — Riedl.

A háromdob-utczában.

— Handlé! Mi van eladó?

A nádor-utczában.

— Handlé! Nix zu gründen?

Győrffy Gyula érdemei.

Szathmáry Károly a „*Biharban*” sorban megszámozva számlálja el, hányszor szólalt fel Győrffy Gyula a múlt országgyűlésen s kihoz netto 150 egyenlényt. Áttanulmányozván e szentiváni éneket, sikerült csakugyan meggyőződnünk Győrffy Gyula hallhatatlan érdeméről, mely abból áll, hogy nem szólalt föl épen még egyszer annyiszor. Igazán, nem is tudjuk mért nem tette!

A 150 közül vagy ötvenszer „támogatta” a baloldalt, és vagy ötvenszer „döntögette” a jobboldal érveit. Nem csoda tehát, hogy a baloldal ingadoz, a jobboldal áll!

All-Deutschland!

III. Napoleon hátrahagyott iratai közt becsületlegio azon németek száma, kik a lefolyt császártól pénzt és rendjelt koldultak.

„So weit die deutsche Zunge reicht!” — énekelik Németországban.

Helyesebb volna tán így énekelni a Rheinwachtot: „So weit die deutsche Zunge — lekt!”

In civem!

E napokban esti 8 órakor három óraműves ment át a lánchidtéren s néhány velök szembejövő katonát nem bántottak, akik is megtámadott hadfi-becsületüket azáltal menték meg, hogy oldalfegyverüket kirántották az óráskra. Mikor fognak végre a civilisták otthon maradni, ha a katonák szolgálaton kívül fegyvert hordanak?

Magyar könyvpiacz.

„Őszi lombok.“

„A hol az ember kezdődik.“ Kvassay Ed.

„Adél asztalára.“ Irta Toldy Pista.

„Fölfordult világ.“ Irta Jókai Mór.

„Hulló levelek.“ Benedek Aladártól.

„Utazás a föld középpontja felé.“ Jules Verne.

„Mégis mozog a föld.“ Jókai M.

„A jó barátok.“ Vigj. 4 fől. Irta Toldy István.